Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul central, judecător – Bologan Angela
Dosarul nr. 2r-2684/24
2-22046279-02-25r-09102024

D E C I Z I E

14 noiembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul Anton Marina
judecători Dulghieru Dorin și Cașcaval Andrei

examinând fără participarea părților, recursul declarat de Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni,

în cauza civilă la contestația depusă de Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni împotriva creditorului Oboroceanu Galina, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Novicov Dmitrii, privind contestarea actelor executorului judecătoresc,

împotriva încheierii Judecătoriei Criuleni, sediul central, din 06 mai 2022, prin care s-a respins contestația,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile din acțiune:

La 04.04.2022 Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni s-a adresat cu contestație împotriva creditorului Oboroceanu Galina, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Novicov Dmitrii, privind anularea încheierii nr. 192-161/19 din 28.03.2022 de repartizare a sumelor bănești din contul UCOOP Criuleni în mărime de 15.130,08 lei, cu titlu de dobândă de întârziere.

În motivarea contestației a indicat că, la 29.03.2022 Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni a recepționat încheierea nr. 192-161/2019 din 28.03.2022 emisă de executorul judecătoresc Novicov Dmitrii, prin care acesta a notat că a distribuit din contul Uniunii Cooperativelor de Consum din Criuleni suma de 15.130,08 lei, în beneficiul creditorului Oboroceanu Galina cu titlul de dobândă de întârziere, calculată din suma totală reflectată în titlul executoriu – 41.515,37 lei.

Menționează că, potrivit titlului executoriu nr. 2-11/2017 din 05.07.2018, emis de Judecătoria Criuleni s-a dispus încasarea de la Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni în beneficiul lui Oboroceanu Galina a salariului neplătit în mărime de 3.600 lei, penalității de întârziere în mărime de 37.915,37 lei, prejudiciului moral în mărime de 5.000 lei și cheltuielilor judiciare în mărime de 5.000 lei, iar în total suma de 41.515,37 lei.

Susține debitorul că, în temeiul prevederilor art. 24 Cod de executare, art. art. 942,

943 Cod civil, dacă prin hotărârea judecătorească din 05.07.2018 care a generat eliberarea titlului executoriu s-a dispus încasarea unei sume bănești cu titlu de penalitate de întârziere din contul debitorului Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni în beneficiul creditorului, atunci fiind pusă în executare hotărârea judecătorească, în opinia sa rezultă că pentru întreaga perioadă de întârziere a executării titlului executoriu ce a fost emis în acest sens, debitorul nu poate fi impus să achite o dobândă de întârziere pentru suma ce reprezintă penalitate/dobândă de întârziere indicată în hotărârea judecătorească și titlul executoriu. Or, penalitatea/dobânda de întârziere nu poate genera o nouă dobândă de întârziere pentru toată întreaga perioadă de întârziere, pe motiv că aceasta nu se poate capitaliza, iar orice clauză care contravine acestor reguli este lovită de nulitate absolută.

Consideră că, din motivele indicate încheierea executorului judecătoresc Novicov Dmitrii nr. 192-161/2019 din 28.03.2022 este lovită de nulitate absolută și pasibilă de a fi casată de instanța de judecată.

Totodată, mai indică că legislația civilă nu reflectă prin norme exprese faptul că, plata despăgubirii prejudiciului moral, precum și plata cheltuielilor judiciare s-ar supune aplicării dobânzii de întârziere.

Consideră că, executorul judecătoresc Novicov Dmitrii în procedura de executare vizată și-a depășit atribuțiile și a exagerat la calcularea dobânzii de întârziere din contul Uniunii Cooperativelor de Consum din Criuleni, încălcând legislația civilă care stabilește clar cazurile în care se calculează dobândă de întârziere și care nu sunt aplicabile speței.

La fel, susține că executorul judecătoresc în cadrul încheierii contestate nu a reflectat baza legitimă pe care a aplicat-o la stabilirea mărimii concrete a dobânzii de întârziere.

Mai menționează că, executorul judecătoresc Novicov Dmitrii ilegal și eronat a calculat dobânda de întârziere în mărime de 15.130,08 lei din contul debitorului ignorând faptul că suma de 41.515,37 lei, reflectată în documentul executoriu, nu poate fi supusă aplicării dobânzii de întârziere, pe motiv că această sumă nu este o sumă capitalizată. Solicită reprezentantul debitorului Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni anularea încheierii nr. 192-161/19 din 28.03.2022 de repartizare a sumelor bănești din contul Uniunii Cooperativelor de Consum din Criuleni în mărime de 15.130,08 le cu titlu de dobândă de întârziere.

Soluția primei instanțe:

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul central din 06 mai 2022 a fost respinsă ca neîntemeiată, contestația debitorului Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni împotriva executorului judecătoresc Novicov Dmitrii cu privire la anularea încheierii nr. 192-161/19 din 28 martie 2022 privind calcularea dobânzii rezultate din întârzierea executării documentului executoriu nr. 2-11/17, emis de Judecătoria Criuleni la 05 iulie 2018.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022 a fost admis recursul depus de Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni. S-a casat încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul central din 06 mai 2022, adoptând o hotărâre nouă sub formă de încheiere, prin care s-a admis cererea înaintată de Uniunea Cooperativelor de Consum

din Criuleni împotriva creditorului Oboroceanu Galina, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Novicov Dmitrii. S-a anulat încheierea executorului judecătoresc Novicov Dmitrii nr. 192-161/2019 din 28 martie 2022 privind calcularea dobânzii de întârziere, rezultate din întârzierea executării documentului executoriu nr. 2-11/17 din 05 iulie 2018, emis de Judecătoria Criuleni, cu privire la încasarea de la debitorul Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni în beneficiul creditorului Oboroceanu Galina a sumei salariului neplătit, penalității de întârziere, prejudiciului moral și cheltuielilor judiciare.

La 25 ianuarie 2023 Oboroceanu Galina a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 27 octombrie 2022 a Curţii de Apel Chişinău, în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, prin care a solicitat revizuirea deciziei și respingerea recursului, cu menținerea încheierii Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 06 mai 2022.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 23 martie 2023 a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Oboroceanu Galina împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022.

La 09 august 2023 Oboroceanu Galina, reprezentată de avocatul Frecauţan Marina, a declarat recurs împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 23 martie 2023, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei și restituirea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, cu dispunerea revizuirii deciziei din 27 octombrie 2022.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 17 ianuarie 2024, a fost admis recursul declarat de Oboroceanu Galina și s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 23 martie 2023, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Prin încheierea Curţii de Apel Chişinău din 19 septembrie 2024 a fost admisă cererea de revizuire depusă de către Oboroceanu Galina, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022, în cauza civilă, la contestația înaintată de Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni împotriva acțiunilor executorului judecătoresc Novicov Dmitrii, creditor Oboroceanu Galina, cu transmiterea cauzei civile, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, pentru a fi înregistrată și repartizată pentru examinare în ordine de recurs.

Pretențiile din recurs:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 23 iunie 2022 Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea încheierii instanței de fond și emiterea unei noi decizii privind admiterea contestației.

În motivarea cererii de recurs reprezentantul părții recurente a indicat, că dacă prin hotărârea judecătorească din 05.07.2018, care a generat titlul executoriu din 05.07.2018, s-a dispus încasarea unei sume bănești cu titlul ,,de întârziere” din contul debitorului Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni şi în beneficiul creditorului, atunci, fiind pusă în executare această hotărâre judecătorească, rezultă că pentru întreaga perioadă de întârziere a executării titlului executoriu ce a fost emis în acest sens, debitorul nu poate fi impus să achite o dobândă de întârziere pentru suma ce reprezintă penalitatea/dobânda

de întârziere ce a fost indicată în cadrul hotărârii judecătorești şi a documentului executoriu.

În acest context consideră partea recurentă, că penalitatea/dobânda de întârziere nu poate genera o nouă dobândă de întârziere, pentru întreaga perioadă de întârzieri, dat fiind faptul că aceasta nu se poate capitaliza, Or, orice clauză care contraveni acestor reguli este lovită de nulitate absolută, respectiv, încheierea din 28.03.2022 o consideră lovită de nulitate absolută, şi este demnă de a fi casată integral de către instanța de recurs.

A menționat, că executorul judecătoresc Novicov Dmitrii și-a depășit atribuțiile de funcție, în procedura de executare și a calculat incorect dobânda de întârziere. Mai mult ca atât, executorul judecătoresc, în carul încheierii contestate nu a reflectat baza legitimă pe care a luat-o ca temei la încheierea nominalizată, pentru a stabili concret că mărimea „dobânzii de întârziere" este de 15,5%-11,5% așa cum a scris.

A susținut că, cu încheierea Judecătoriei Criuleni din 06.05.2022, recurentul Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni nu este de acord şi o consideră pasibilă de a fi supusă casării integrale, din motiv că de către prima instanță la examinarea acestui litigiu, nu a aplicat legislația care trebuia să fie aplicată pe acest caz, şi a interpretat eronat art. 24 din Codul de executare, neținând cont de prevederile legislației, care reglementează că nu toate creanțele se supun calculării și încasării dobânzii de întârziere, așa cum a făcut-o intimatul pe acest caz.

Termenul declarării recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei se atestă că, încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul central, a fost pronunțată la data de 06 mai 2022, însă la materialele cauzei nu se regăsește dovada recepționării de către reprezentantul recurentului a încheierii contestate. În asemenea circumstanțe Colegiul constată că recursul înregistrat la data de 23 iunie 20224, se consideră depus în termen.

Aprecierea instanței de recurs:

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor cererii de recurs și a materialelor dosarului, Colegiul constată că la caz se impune admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de fond și trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, pentru motivele ce succed.

Potrivit art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. (3) Cod de procedura civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema

soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 24 Cod de executare, la cererea creditorului, executorul judecătoresc este în drept să calculeze şi să încaseze dobânzile, penalităţile şi alte sume rezultate din întârzierea executării, în funcţie de rata inflaţiei şi în conformitate cu art. 619 din Codul civil. Cererea privind calcularea sumelor rezultate din întârzierea executării poate fi depusă doar executorului judecătoresc ce deţine documentul executoriu prin care se stabileşte obligaţia principală, până la stingerea acesteia. Sumele menţionate se calculează de la data la care hotărîrea judecătorească a devenit definitivă sau, în cazul celorlalte documente executorii, de la data la care creanţa a devenit exigibilă (scadentă) şi până la data plăţii efective a obligaţiei cuprinse în orice document dintre acestea, în perioada de calcul fiind inclusă şi durata suspendării procedurii de executare, în condiţiile prevăzute de prezentul cod. Încheierea executorului judecătoresc se emite, în condiţiile alin. (1) al prezentului articol, doar la momentul încasării/executării sumei obligaţiei principale. Încheierea respectivă este document executoriu şi poate fi contestată în termen de 10 zile de la data emiterii. Încheierea respectivă este executorie după devenirea sa definitivă, numai dacă debitorul nu consimte expres asupra executării ei imediate. Competent pentru emiterea şi executarea acestei încheieri este executorul judecătoresc care stabileşte obligaţia principală.

Potrivit dispozițiilor art. 161 alin. (1) Cod de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acţiunile/inacţiunea acestuia pot fi contestate de către părți şi de alţi participanţi la procesul de executare, precum şi de terţii care consideră că prin actele de executare sau acţiunile/inacţiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege.

Conform prevederilor art. 162 Cod de executare, actul de executare întocmit de executorul judecătoresc poate fi contestat de participanţii la procesul de executare în termen de 15 zile de la data săvârșirii lui ori a refuzului de a săvârși anumite acte, dacă legea nu prevede altfel. Terţii care nu au participat la procesul de executare pot contesta actele de executare, întocmite de executorul judecătoresc, în termen de 15 zile de la data la care au aflat ori trebuie să afle despre aceste acte. Persoana poate fi repusă în termenul de contestare în condiţiile Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 163 Cod de executare, reclamaţiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acţiunilor/inacţiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se judecă în condiţiile Codului de procedură civilă. Executorul judecătoresc atras din oficiu în calitate de intervenient accesoriu este obligat să prezinte instanţei de judecată copia certificată a procedurii de executare şi să dea explicaţii scrise referitoare la actele contestate. În cazul contestării actului întocmit de executorul judecătoresc, sarcina probaţiunii este pusă în seama reclamantului. Dacă se contestă cuantumul onorariului executorului judecătoresc, reclamația se înaintează împotriva acestuia; (4) Încheierea instanței de fond poate fi atacată cu recurs.

Studiind suportul probator administrat la materialele cauzei, instanța de recurs atestă că, la data de 04 iunie 2019 creditorul Oboroceanu Galina a depus executorului judecătoresc Novicov Dmitrii spre executare documentul executoriu nr. 2-11/17, emis de

Judecătoria Criuleni la 05 iulie 2018 cu privire la încasarea de la debitorul Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni în beneficiul creditorului a sumei salariului neplătit în mărime de 3.600 lei, penalității de întârziere în mărime de 37.915,37 lei, prejudiciului moral în mărime de 5.000 lei și cheltuielilor judiciare în mărime de 5.000 lei, iar în total suma de 41515,37 lei (f.d. 17, 18).

Prin încheierea executorului judecătoresc Novicov Dmitrii nr. 192-161/2019 din 06 iunie 2019 s-a dispus intentarea procedurii de executare a documentului executoriu menţionat (f.d. 20).

Urmare a acțiunilor întreprinse de către executorul judecătoresc, documentul executoriu nr. 2-11/17, emis de Judecătoria Criuleni la 05 iulie 2018 a fost executat de debitorul Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni la 25 martie 2022, fapt confirmat prin delegația nr. 16 privind retragerea de numerar (f.d. 32).

În continuare, având ca suport cererea creditorului Oboroceanu Galina depusă de 28 iunie 2021 (f.d. 33), executorul judecătoresc a emis încheiere privind calcularea dobânzii rezultate din întârzierea executării, fiind dispusă încasarea de la debitorul Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni în beneficiul creditorului penalitatea/dobânda de întârziere în sumă de 15.130,08 lei (f.d. 10).

La 04 aprilie 2022 debitorul Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni a depus prezenta cerere de contestare cu solicitarea de a anula încheierea executorului judecătoresc Novicov Dmitrii nr. 192-161/19 din 28 martie 2022 de repartizare a sumelor bănești din contul UCOOP Criuleni în mărime de 15130,08 le cu titlu de dobândă de întârziere.

Prin încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul central din 06 mai 2022 a fost respinsă ca neîntemeiată, contestația debitorului Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni împotriva executorului judecătoresc Novicov Dmitrii cu privire la anularea încheierii nr. 192-161/19 din 28 martie 2022 privind calcularea dobânzii rezultate din întârzierea executării documentului executoriu nr.2-11/17, emis de Judecătoria Criuleni la 05 iulie 2018.

Completul judiciar, analizând materialele cauzei în raport cu poziția expusă de părți, constatările și concluziile instanței de fond din încheierea atacată, toate coroborate la cadrul legal aplicabil, atestă că actul judecătoresc este unul pripit emis, urmând a fi casat, cu restituirea cauzei la rejudecare, deoarece erorile admise nu pot fi remediate în procedura de recurs.

Astfel, potrivit materialelor cauzei Completul a stabilit, că de către instanţa de fond nu a fost atrasă în proces Oboroceanu Galina, creditor în procedura de executare, nu i-a fost comunicată cererea depusă de Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni împotriva executorului judecătoresc Novicov Dmitrii cu privire la contestarea actelor executorului judecătoresc, precum şi actele judecătoreşti emise de instanţele de judecată.

La acest capitol Colegiul relevă, că la materialele cauzei nici nu se regăsește dovada informării creditorului despre proces și notificării despre contestația depusă, probele și înscrisurile anexate la contestație, cum nu a fost informat creditorul nici despre poziția prezentată de executorul judecătoresc.

În atare situaţia creditorul Oboroceanu Galina a fost lipsită de dreptul la apărare, de

a oferi posibilitatea de a-şi apăra în mod efectiv drepturile şi interesele, fapt care impune o limitare de acces la justiție, respectiv o încălcare a art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, concluzie relevată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza „Business şi Investiţii pentru toţi contra Republicii Moldova” (13 ianuarie 2010, nr. 39391/04).

Momentele anterior descrise indică la temeinicia recursului, or, modul în care a fost examinată cauza indică la vicierea procedurii, iar omisiunile instanței de fond nu pot fi înlăturate la examinarea cauzei în procedura de recurs, situația care impune admiterea cererilor de recurs, casarea încheierii emise în pricină și restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță. În caz contrar, menținerea actului judecătoresc adoptat urmare a unei examinări defectuoase și viciate are ca consecință încălcarea dreptului de acces la justiție și a unui proces echitabil a creditorului, drept garantat de art. 6 paragraf 1 CEDO, situație care nu poate fi admis și acceptată de instanța de recurs.

În circumstanțele relatate și, ținând cont de faptul că încheierea contestată a fost emisă cu încălcări esențiale ce nu pot fi remediate în cadrul procedurii de recurs, aceasta urmează a fi casată, or menținerea acesteia, în condițiile enunțate constituie o încălcare a dreptului recurentului de a îi fi examinată cauza obiectiv, complet și multe aspectual.

Din considerentele enunțate Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni, a casa încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul Central din 06 mai 2022 și a trimite cauza la rejudecare în instanța de fond, iar în cadrul procedurii în fond urmând a fi înlăturate neajunsurile constate și descrise de instanța de recurs, omisiuni care, după cum a fost relatat anterior, nu pot fi remediate în procedura de recurs.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. b) și 428 Cod de procedură civilă, Colegiul

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Uniunea Cooperativelor de Consum din Criuleni.

Se casează încheierea Judecătoriei Criuleni, sediul central din 06 mai 2022, emisă în cauza civilă la contestația depusă de Uniunii Cooperativelor de Consum din Criuleni împotriva creditorului Oboroceanu Galina, intervenient accesoriu executorul judecătoresc Novicov Dmitrii, privind contestarea actelor executorului judecătoresc, restituind cauza la rejudecare în aceeași instanță şi în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător Anton Marina

Judecători Dulghieru Dorin

Cașcaval

Andrei